

Adroddiad i'r	Panel Gweithredol
Dyddiad	20 Mawrth 2023
Swyddog Arweiniol	Stuart Millington, Prif Swyddog Tân Cynorthwyol (Yr Amgylchedd)
Swyddog Cyswllt	Tim Christensen, Rheolwr yr Amgylchedd a Newid Hinsawdd
Pwnc	Datblygu Strategaeth Amgylcheddol 2023-2030

PWRPAS YR ADRODDIAD

- 1 Cynhaliwyd gweithgor ar gyfer Aelodau Awdurdod Tân ac Achub Gogledd Cymru (yr Awdurdod) ar 14 Mawrth 2023. Yn ystod y cyfarfod hwn, cafodd yr Aelodau gyflwyniad gan y Rheolwr yr Amgylchedd a Newid Hinsawdd yn cyflwyno'r cysyniad o Strategaeth Amgylcheddol, ac yn trafod rhai o'r penderfyniadau y bydd angen eu gwneud er mwyn datblygu un. Mae'r adroddiad hwn yn amlinellu'r wybodaeth a gyflwynwyd i'r Gweithgor.

ARGYMHELLIAD

- 2 Bod yr Aelodau'n nodi cynnwys yr adroddiad hwn.

CEFNDIR

- 3 Mae Deddf Llesiant Cenedlaethau'r Dyfodol (Cymru) 2015 yn ei gwneud yn ofynnol i gyrrff cyhoeddus ystyried effeithiau hirdymor penderfyniadau mewn sawl ffordd. Mae'r dyletswyddau perthnasol i baratoi strategaeth amgylcheddol i'r Gwasanaeth yn dod o dan y pennawd 'Cymru Gydnerth':
 - 1) **Bioamrywiaeth a Phridd** Cynnal a gwella'r amgylchedd naturiol drwy reoli tir yn briodol i greu ecosystemau sy'n gweithredu'n iach
 - 2) **Lle Gwyrdd Naturiol** Cefnogi cydnerthedd cymdeithasol a lles cymunedol
 - 3) **Gwybodaeth am Natur** Cynyddu ymwybyddiaeth am bwysigrwydd amgylchedd naturiol bioamrywiol gydag ecosystemau sy'n gweithredu'n iach
 - 4) **Ansawdd Dŵr ac Aer** Cefnogi cydnerthedd ecolegol, gan wneud yr amgylchedd yn iachach i fywyd gwylt a phobl

Mae Deddf yr Amgylchedd (Cymru) 2016 yn nodi uchelgais Llywodraeth Cymru (LIC) i leihau allyriadau nwyon tŷ gwyrdd yng Nghymru i sero net erbyn y flwyddyn 2050.

Yn unol â'r ddyletswydd hon, mae Llywodraeth Cymru wedi paratoi cyfres o gyllidebau carbon dros dro, gan gynnwys uchelgais o dan Gyllideb Garbon 3 (CB3) i sector cyhoeddus Cymru fod yn garbon sero-net erbyn 2030. Mae hyn yn rhwymo Llywodraeth Cymru yn ei chyfanrwydd, ac nid i gyrff cyhoeddus penodol.

Mae'r Gwasanaeth yn llofnodwr i Siarter Cynaliadwyedd Grŵp Amgylchedd a Chynaliadwyedd y Gwasanaethau Brys (EESG), sy'n nodi'r ymrwymïadau perthnasol canlynol:

- 1) Gweithio tuag at allyriadau carbon sero-net drwy wella effeithlonrwydd ynni ein hystâd a theithio busnes a phersonol cynaliadwy.
- 2) Gwella effeithlonrwydd adnoddau a mabwysiadu dulliau economi gylchol o leihau gwastraff ac arbed arian.
- 3) Adfer a gwella bioamrywiaeth leol drwy reoli ein hystadau mewn modd ystyriol.
- 4) Addasu i'r newid anochel yn yr hinsawdd drwy fynd ati'n rhagweithiol i reoli ein gallu i ymateb i ddigwyddiadau tywydd eithafol a newidiadau yn y galw am wasanaethau.
- 5) Cymryd camau i osgoi neu liniaru llygredd cyrsiau dŵr.
- 6) Lleihau ein dibyniaeth ar danwyddau ffosil drwy fynd ati i geisio cynhyrchu ynni adnewyddadwy yn ein safleoedd, a thrwy fabwysiadu technolegau a thanwydd mwy gwyrdd ar gyfer ein fflyd.

GWYBODAETH

- 4 Fel Gwasanaeth Tân ac Achub, mae'n bwysig ein bod yn cydnabod pwysigrwydd gwarchod a chadw ein hamgylchedd naturiol ar gyfer cenedlaethau'r dyfodol. Mae ein gweithredoedd yn cael effaith uniongyrchol ar yr amgylchedd ac mae gennym ddyletswydd i leihau ein hól troed amgylcheddol a hyrwyddo cynaliadwyedd ym mhob rhan o'n gweithrediadau.

Bydd y Strategaeth Amgylcheddol arfaethedig yn amlinellu ein hymrwymiad i leihau ein heffaith ar yr amgylchedd. Bydd hyn yn cynnwys gweithredu arferion cynaliadwy yn ein gweithrediadau pob dydd, lleihau ein hallyriadau carbon, a hyrwyddo ymwybyddiaeth amgylcheddol ymysg ein staff ac aelodau o'r gymuned.

Bydd y Strategaeth yn nodi nifer o gynlluniau manwl i'w datblygu dros y flwyddyn ariannol nesaf, gan fanylu ar fesurau ac amserlenni penodol i'w gweithredu mewn nifer o feysydd, gan gynnwys caffael, fflyd, ac ystâd ein gorsafoedd.

Bydd cynigion penodol yn cael eu gwneud i weithgor Aelodau dilynol ar 04 Ebrill 2023.

GOBLYGIADAU

Amcanion Llesiant	Goblygiad uniongyrchol i gytuno ar y camau tuag at gyflawni un o amcanion gwelliant a llesiant tymor hir yr Awdurdod.
Cyllideb	Dim goblygiadau cyllidebol ar hyn o bryd, ond bydd gan y Strategaeth Amgylcheddol arfaethedig oblygiadau ar gyfer cyllidebau cyfalaf a gweithredol o fewn pob blwyddyn ariannol i flwyddyn galendr 2030.
Cyfreithiol	Mae'n cefnogi'r gwaith o gydymffurfio â deddfwriaeth amgylchedd, llesiant a chynllunio gwelliant.
Staffio	Dim effaith ar lefelau staffio hyd y gwyddwn.
Cydraddoldeb/Hawliau Dynol/Y Gymraeg	Bydd effaith camau penodol ar yr agweddau hyn yn cael eu hasesu ar yr adeg briodol yn eu datblygiad.
Risgiau	Mae'n lleihau'r risgiau o diffyg cydymffurfio cyfreithiol a methu â chyllidebu a chynllunio'n briodol.